

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

79. Å R G A N G

---

18. MARS 1967

A V I N N H O L D E T :

- KJÆRLIGHETENS UKE (Side 83)
- OM CHARLES DAVIS (Side 87)
- NORDISK RAPPORT (Side 88)

NESTE NUMMER UTKOMMER 1. APRIL 1

Årets PÅSKEGUDSTJENESTER i Oslo:

ST. OLAVS KIRKE, Akersveien 1.

Palmesøndag 19. mars:

Kl. 7 og 9: Dialogmesse.

Kl. 9,15: Dialogmesse på Instituttet.

Kl. 11,00: Palmevigsel i St. Josefs kapell.

Prosesjon til St. Olavs kirke. Høymesse.

Kl. 19,00: Dialogmesse.

Skjærtorsdag 23. mars:

Kl. 10: Oljevigselmesse.

Kl. 19,00: Høymesse. Kommunion. Tilbedelse.

Langfredag 24. mars:

Kl. 12,00 (middag): Pontifikalgudstjeneste med hyldning av korset. Kommunion.

Kl. 19,00: Korsveindakt.

Påskeaften 25. mars:

Kl. 22,30 (merk tiden!): Påskevigilie.

Vigsel av påskeilden, påskelyset og døpevannet. Midnattsmesse.

1. Påskedag 26. mars:

Kl. 9: Dialogmesse.

Kl. 9,45: Dialogmesse m/Engelsk Preken på Instituttet.

Kl. 11,00: Høymesse.

Kl. 19,00: Dialogmesse.

2. Påskedag 27. mars:

Kl. 9: Dialogmesse.

Kl. 9,45: Dialogmesse m/Engelsk Preken på Instituttet.

Kl. 11,00: Høymesse.

Hvitesøndag 2. april:

Messene som på vanlige søndager i året.

ST. HALLVARD KIRKE, Enerhauggt. 4.

Palmesøndag: Kl. 8,35: Dialogmesse. Kl. 11: Palmevigsel, høymesse. Kl. 18: Aftenmesse.

Onsdag: Kl. 10: Messe. Anledning til skrifte til kl. 19.

Skjærtorsdag: Kl. 19,00: Høymesse, tilbedelse til kl. 23,00.

Langfredag: Kl. 17,00: Hyldning av korset, Kommunion.

Påskeaften: Kl. 22,45: Vigsel av påskelyset, døpevannet. Høymesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00 Høymesse. Ingen aftenmesse.

Skjærtorsdag: Kl. 19: Høymesse m. kommunion. Tilbedelse.

Langfredag: Kl. 17: Hyldning av korset. Kommunion.

Påskeaften: Kl. 23: Vigsel av påskeilden og påskelyset. Høymesse.

1. Påskedag: Kl. 9 og 10,00: Stille messe. Kl. 11,30: Høymesse.

2. Påskedag: Høymesse kl. 11,30.

MARIA KIRKE, Nyveien 17, Stabekk.

Palmesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Palmevigsel. Prosesjon. Høymesse.

Kl. 19: Aftenmesse.

Onsdag: Anledning til skrifte hele dagen.

Skjærtorsdag: Kl. 19,10: Høymesse. Etter høymesse er det tilbedelse til kl. 24,00.

Langfredag: Kl. 15,00: Korsveindakt. Kl. 19,10: Hyldning av korset. Kommunion.

Påskeaften: Kl. 22,45: Vigsel av påskeilden, påskelyset og døpevannet. Fornyelse av dåpslftene. Høymesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

Hvitesøndag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 9,45: Barnmesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.

1. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Kl. 19,00: Aftenmesse.

2. Påskedag: Kl. 8,30: Fromesse. Kl. 10,45: Høymesse. Ingen aftenmesse.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke,</i> Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke,</i> Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke,</i> Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell,</i> Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell,</i> Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	10.30
<i>Lunden kloster,</i> Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i> Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke,</i> Christies gt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke,</i> Helleveien, tlf. 56 245	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i> Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i> Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i> Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i> Torvg. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i> Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke,</i> Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30

KJÆRLIGHETENS UKE

Palmesøndag rider Vår Herre inn den solsvilde veien til Jerusalem, mens folk jubler og strør sine grener foran ham. I dagene som kommer etterpå stopper jubelen, det er akkurat som om alle dekker til ansiktene sine. Han spyttes på, hudflenges, nagles til noen treplanker.

Men i nattemørket før neste søndagsmorgen har han likevel seiret. Når de to kvinnene kommer i det første morgenlyset, mens duggen ennå blinker foran dem, er graven tom.

I dette, den frivillige underkastelse og fornedrelse som ender i et mirakel hviler vår kristne tro. Ikke bare det, her ligger den hemmelighet som vi skulle forvalte.

Vi skal ikke feire minnet om noe som vi engang lærte på skolen, i et snusbrunt klasseværelse med skjev komfyr i hjørnet. I påsken gjentas lidelseshistorien meget realistisk. Vi jubler nok — med all borgerlig anstand — Palmesøndag, men siden håner vi Kristus fordi vi håner andre, baktaler andre, sverter og motarbeider andre. Vi hudfletter ham, nagler ham opp, alt skjer om igjen.

Like rystende, like skremmende og mørkt som den første påske.

Påsken 1967 kommer i en tid hvor det er lett å tape motet. Hensynsløs krig i Vietnam, et kinesisk mare-ritt, forvirring, misforståelser, hat. Hat mellom mennesker av forskjellig farve, tro, politisk oppfatning. Revolusjon i menneskenes livsmønster og vurderinger, ting snus opp ned.

Visste du bare hva som tjener til din fred...

Tenk om vi i disse få dagene ihvertfall kunne begripe litt av hva som tjener til vår fred, vi tuslete, månesyke vesener.

Det ene budet som bare er kjærlighet, at vi skal elske våre fiender. Hver vi ikke tilgir er et slag i Guds ansikt, hver vi støter bort er en ekstra byrde for ham når han bærer det tunge trekorset det siste stykket til retterstedet. Hver baktalelse er den onde mumling langs veien, hvert slag er den siste, brutale naglen.

Vi er alle medskyldige.

Og vi er alle bundet sammen i godt og ondt.

La oss huske på en ting: Vi kan ikke som kristne forsvare det vi tror på i hat. Mange steder i dag lever troen på påskeunderet «under jorden», i små grupper av mennesker som sniker seg langs husveggene på vei til

sine møtesteder. Kristne sitter i fengsler også denne påsken, pines ihjel i torturkamre. Kristne gjemmer seg i nattemørket, mens politi tramper rundt på jakt etter dem.

Vi kan ikke møte dette med uforsonlig og bittert hat.

Hemmeligheten er jo at han ikke hatet de som spyttet på ham, hudflettet ham, naglet ham opp som den usleste forbryter. Han må ha elsket dem også. Hvis det er sant at han igjen kom sammen med apostlene, er det også sant at han elsket sine motstandere.

Det er den rystende og vidunderlige befrielse som finnes i påsken.

Åge Rønning.

Nedgang til en av katakombene: Også påsken 67 lever troen på påskeunderet mange steder under jorden.

PAUL VI's ARBEIDE FOR FREDEN

Det er nylig sagt at «fredsarbeidet er blitt det mest markante kjennetegn på Paul VI's pontifikat». Men er dagens katolikker ofte så opptatt av andre spørsmål at de overser dette?

På neste side i dagens nummer bringer vi en artikkel om pavens «hemmelige fredslinjer».

ST. OLAVS REDAKSJON

Redaksjonen har igjen kontakt med den moderne verden, via ny telefon med nummer 20 72 26.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21.

En klovns funder- inger

En dame feide inn på kontoret mitt i forrige uke, målte meg fra øverst til nederst og opp igjen og sa iltent:

— De er en oppvigler, De. Det sier pastor-også. Har De ingen anelse om hvor godt alt gikk før i Kirken?

— Før jeg...?

— Ikke skap Dem. Jeg mener at De ganske ensidig bare bringer uro og forstyrrelse inn i vår enkle katolske hverdag. De har aldri med de positive ting i bladet.

— Basarer?

— Vær ikke morsom, dette er ingen av Deres vanlige klovnebetragtninger. Jeg tenker på de enkle ting som våre trosfeller interesserer seg for. Husk på at de fleste av dem bare har folkeskoleutdannelse, personlig var jeg mer heldig. Hvorfor gjør De det på denne brutale måten? Har De noen myndighet forresten til å velge og vrake? Hvor lenge har De vært katolikk egentlig? Men la meg ikke bli sint. Jeg gikk bare forbi og så ville jeg smutte innom og si hva jeg mente. Håper det står bra til med Deres kone. Adjø.

Så seilte hun ut igjen så godlukt og pelsdotter som ennå luktet av forrige sommers mældrepande midler ble hengende igjen i gjestestolen som sopp.

Fem minutter etter kom en venn bau-tende inn, snuste. Hadde jeg hatt kvinner på rommet?

— Bare en dame som syntes jeg var så radikal, sa jeg mildt.

— Du? Som er så skvetten at du ikke engang har nevnt at...

Han ramset opp en serie forglemmelser som han mente jeg hadde gjort meg skyldig i. Han sa Shalom to ganger, spurte om jeg ikke leste Paris Match, henviste til Emmet John Hughes artikkel «The Catholic crisis» i Newsweek for den 6. mars i år. Paven fikk gjennomgå også, alle var vi håpløst i bakleksa.

Å. R.:

PAUL VI's «HEMM

LEgger DAGENS KATOLIKKER I

I romanen «Fiskerens sko» av Morris West har den mektige hersker i Sovjet, Kamenev en hemmelig «linje» til pave Kyril I, en kontakt som blir av avgjørende betydning i en internasjonal krisesituasjon. I dag er slike ting ofte realiteter, siden talen i FNs Hovedforsamling i 1965 trer pave Paul klart frem som en viktig, upartisk meglingsmann i dagens livsfarlige utenrikspolitiske spill. Han fortsetter sin forgjenger, Johannes XXIII's linje, det er sammenheng mellom pavens innsats og vurderinger i disse spørsmål akkurat nå og for eksempel et så banebrytende dokument som *Pacem in Terris*.

Nøkkelmenn i internasjonal politikk avlegger jevnlig besøk i Vatikanet, ikke fordi det er tomme høflighetsgester, men fordi alle parter visst trenger en samtalepartner som står utenfor blokkdannelsene og som har kontakter over hele jorden. Gromyko, Harold Wilson, Robert Kennedy, Podgorny, Cabot Lodge og U Thant nyder — hvis de ønsker det — godt av at den hvitkledte mannen som er åndelig overhode for 590 millioner katolikker også er en person som velinformert og ganske nøkternt er parat til å gå nye veier hvis det skulle tjene fredens sak. Han er en mann som like gjerne ville reise til Peking som Washington hvis han dermed kunne oppnå en fornuftig samtale om noe som tjener menneskene. Og derfor er det heller ikke lenger vanskelig å tenke seg at pavestolen, hvis krisene skulle skjerpes ytterligere, kan bli ett av de få steder hvor det ennå vil være mulig for statsmennene «å snakke sammen». Morris West så skarpt da han skildret denne muligheten.

Vatikanet har i dag diplomatiske forbindelser med 55 land og pave Paul har i høy grad benyttet seg av sine «ambassadører». Ved de få, korte

våpenhvilene som har vært i Vietnam rundt jule- og nyttårshøytidene har øyensynlig pavestolens diplomatiske kanaler vært flittig anvendt på forhånd for å sikre avtalene. En forsignore i Europa har et kort møte med noen representanter for et øst-europeisk land, mgr. Casaroli kommer med tog til et annet kommunistland, paven får inn sine rapporter fra menn på begge sider av krigslinjene i Vietnam, mgr. Giovannetti presiserer i New York at Roms fredsappeller ikke har noen politisk, enn si militærpolitisk undertone. Pavens eneste tanke og ønske er å stoppe blodbadet, i det minste i noen juledager.

Som så mange ganger før tar det tid før alle katolikker ser betydningen av pavens nytenkning. Avisen *Il Tempo* hvis redaksjonslokaler ikke ligger så enormt langt akkurat fra Vatikanets bygninger hevdet før FN-talen at det var farlig å ta et slikt initiativ. Politisjefen i Savona gikk så langt at han forbød en offentlig opplesning av pavens siste fredsappell. Andre steder er visst katolikker ofte så engasjert i løpende debatter om indre kirkelige spørsmål, det være seg om liturgien, sølibatet, familieplanlegning, forholdet mellom frihet og autoritet osv. at de knapt registrerer fredsarbeidet.

Men innsatsen registreres ihvertfall på annet hold. Det russiske nyhetsbyrået Novosti hadde en kommentar til president Podgornys besøk i Rom nylig som er meget interessant: Katolikker og kommunister befinner seg allerede i samtale med hverandre, heter det her. Dialogen kom igang ut fra anstrengelsene for å unngå ennå

Paven og president Podgorny under møtet i Vatikanet nylig.

Gi dem inn, gi dem sjokk på sjokk, sa han krigersk.

To sigaretter senere forsvant han.

Jeg sa ikke fra at en dott av hennes pels på en mystisk måte hadde klint seg fast på hatten hans.

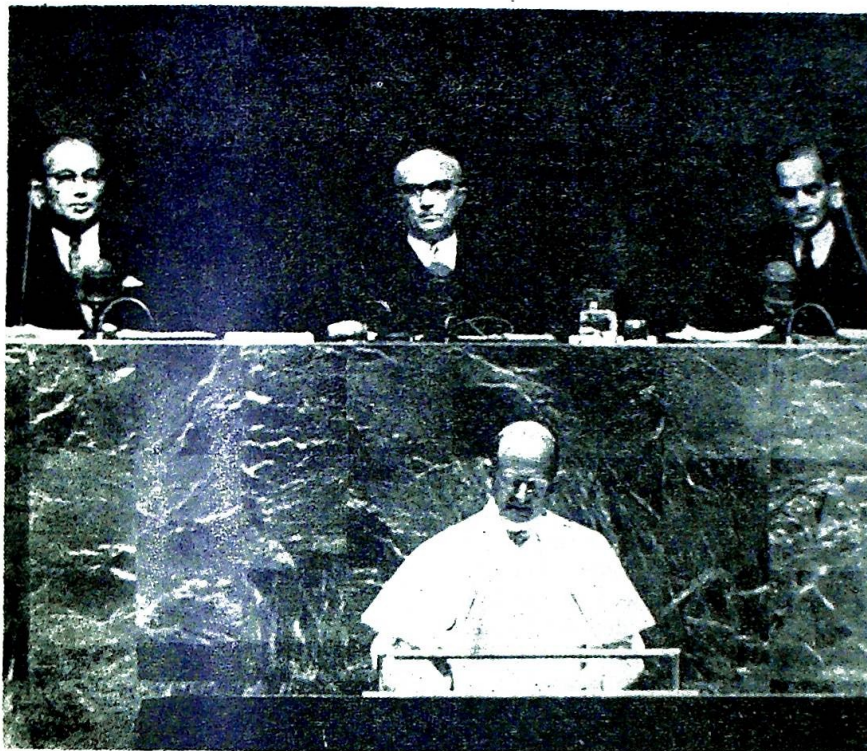
Det beste som kan skje er at de to snakker ut, seg imellom.

LIGE FREDSLINJER»

MERKE TIL DENNE INNSATS?

APPELL FRA GÜNTER GRASS

Den kjente tyske forfatter Günter Grass har i en tale til studenter i Berlin oppfordret sine tilhørere til å studere og støtte paven Vietnams-appeller. Grass sa at han mente at mange av studentenes egne protester mot krigen ikke gjorde den ringeste nytte. Det rekkes ikke bare med at vi er *not* krig, sa han, vi må også ha de beste argumentene.

Paul VI i FN: Fornuftens talsmann og en upartisk meglingsinstans.

en verdenskrig. «Vi har funnet frem til en ny måte å snakke sammen på.» Og, som «St. Olav» skrev redaksjonelt i nr. 4, hvis Sovjetsamveldet nå ønsker ikke bare ytre og indre fred, men også forståelse med alle viktige instanser som arbeider for freden, er der virkelig noe å samtale om. «Foreløpig er det hele et stort ukjent 'hvis'. Men hvis formodningene stemmer, og Sovjet lar seg fast representere i Vatikanet, samt sikrer katolikker religionsfrihet i den nye grunnlov som nå utarbeides i Moskva har kanskje denne ene timen (Podgornys besøk) vært et virkelig historisk vendepunkt.»

Sovjet—Vatikanet: Bakgrunnen.

Kontakter mellom Sovjetregjeringen og den katolske kirkes ledelse er ikke av ny dato. I årene like før revolusjonen i 1917 var ikke Vatikanets forhold til Tsar-Russland og den ortodokse kirke særlig godt. Dette, og det faktum at Russland i begynnelsen av det 20. århundre opplevde en religiøs fornyelse, oppmuntret utvilsomt Vatikanet til å søke kontakter med den nye bolsjevikregjering.

De få kontaktmøter som i virkeligheten fant sted bar imidlertid liten frukt. Vatikanets forsøk på å gripe inn til fordel for den ortodokse patriark Tikhon ble avvist og konferansen mellom utenriksminister Chicherin og mgr. Pizzardo og møtet i Berlin i 1924 mellom Litvinov og erkebiskop Eugenio Pacelli, den senere pave Pius XII ga ikke noen påviselige resultater.

Likevel var Kirken mens disse forsøk ble gjort, aktiv på andre områder innenfor den nye Sovjetstaten. Pater Edmund Walsh S. J. fra Georgetown University som handlet på vegne av Vatikanet og de amerikanske biskopers National Catholic Welfare Council organiserte et stort hjelpeprogram mot hungersnøden. I 1926 reiste en fransk jesuitt, pater d'Herbigny til Russland på et besøk. Senere, da han var valgt til biskop og reiste under den franske stats beskyttelse, vendte han flere ganger tilbake til Sovjet for i hemmelighet å vie nye biskoper. Bispestolene sto stadig tomme på grunn av de harde forfølgelsene.

Alle disse tingene ga i det lange

løp ingen bedring i forholdet mellom Sovjet og Vatikanet. Først i og med den annen verdenskrig inntraff et mildere klima i Sovjets holdning til sine kristne. Stalin spurte nok sarkastisk hvor mange divisjoner paven hadde, men kommunistene var samtidig ivrige etter å bedre inntrykket og hadde vel dessuten allerede langtrekkende planer for det sterkt katolske Øst-Europa.

For sin del avsto Vatikanet fra noen uttalelse som kunne tolkes som en billigelse av angrepet på Sovjet i 1941 til tross for at paven har vært under både tysk og italiensk press.

Pavevalget i 1958.

Efter krigen fikk man en ny bølge av forfølgelser mot den katolske kirke mens de russiske styrker bokstavelig talt overtok land etter land i Øst-Europa. Vatikanet inntok en strengere holdning igjen og kommunistpropagandaen raste mot Kirken, den ble stemplet som «forsvarer av koloniveldet», «krigshisser» osv.

I 50-årene hendte to ting som er verd å nevne. I 1956 leverte Sovjetregjeringen gjennom sin Chargé d'affaires i Rom en note om Suez-krisen og spørsmålet om internasjonal avrustning til den pavelige nuntius for den italienske regjering. Det var faktisk første gang siden 1917 at Sovjet tilkjennega at dets maktthaver også anerkjente Vatikanet som en selvstendig diplomatisk enhet, og det var det første tegn på et noe varmere forhold siden krigens slutt.

En annen begivenhet samme år, opprøret i Ungarn, ødela umiddelbart dette og førte igjen til en fiendtlig og avvissende holdning.

Først ved pave Pius XIIIs død i 1958 sendte Moskva ut visse følere om en overenskomst. Da pavevalget foregikk sa Moskva radio at det «her-

(Forts. side 89)

I kirken Badia gik Dante til messe, står der i rejseførelsen, og ved indgangen hænger et af Filippino Lippis bedste lærreder, Madonna viser sig for den hellige Bernhard.

Så er, som overalt i Firenze, forbindelse til den store fortid knyttet, og det er godt det samme. Men Badia er også noget, rejsebøgerne ikke fortæller, og som er endnu større end fortiden. Hver søndag klokken halvti er den ramme om Giorgio La Piras messe for de fattigste og for de udstødte. Her mødes de til gæstebudet, alle de, der burde være med, og på de første pladser, så ofte Gudsfolket samles: hjemløse, fattige, invalider, blinde, gamle prostituerede, folk, der just er kommet ud af fængslet, alle

dem, der ikke kunne klare tilværelsen. Og så nogle, der gerne vil være solidariske med dem. Ikke af hoven medlidenhed, men på lige fod, fordi de føler det som en kristen pligt, og også fordi de synes, at de modtager lige så meget som de giver, eller mere.

Det lykkelige resultat af den påbegyndte liturgiske reform er i Italien endnu mere påfaldende end i de mere nordiske lande. Skellet mellem en celebrerende præst (der ofte lirede teksten af på tyve minutter eller endnu mindre) og en «menighed», der bad rosenkrans eller andre private bønner, som købte og anbragte lys ved forskellige helgenbilleder, eller som førte animerede andbyrdes samtaler, var tidligere meget stort. Efter reformen fejrer den italienske menighed sammen med præsten messen, ofte bedre end det sker i de nordiske lande. I alle kirker ligger det lille hæfte, der savnes så hårdt i Danmark, og som indeholder den del af teksten, det tilkommer menigheden at sige. Og de hæfter benyttes. Med enkelte undtagelser fejres messen af hele gudsfolket. Vist kan det hælde, at det går for hurtigt. Men ofte siger menigheden sin tekst så rigtigt og værdigt og langsomt, at også præsten opgiver sin fra den latinske tid muligt bevarede tendens til at plapre.

Ved La Piras messe for de fattigste virker det ganske særligt overvældende. Efter den katastrofe, der har ramt Firenze, er de subsistensløse blevet endnu flere, og ved de to Badiamesser, jeg har deltaget i nu i dette forår, har kirken været overfyldt, hvad den ikke var ifjor på samme tid. Og disse mennesker deltager i messen med en varme og glød, vi andre altfor pæne mennesker generer os ved at vise. De råber deres bifaldende *amen* som det skal, og deres «Herre, forbarm dig»

Signore pietà

klinger dumpt som en stønnen fra afgrundens dyb. Vidste man det ikke i forvejen, så kan man i Dantes kirke erfare, hvordan det går til, når Guds folk fejrer messe.

Efter kommunionen, naturligvis stående og med kommunionprocession, velsigner præsten og La Pira to store kurve med brød, der ved udgangen uddeles til dem, der har brug

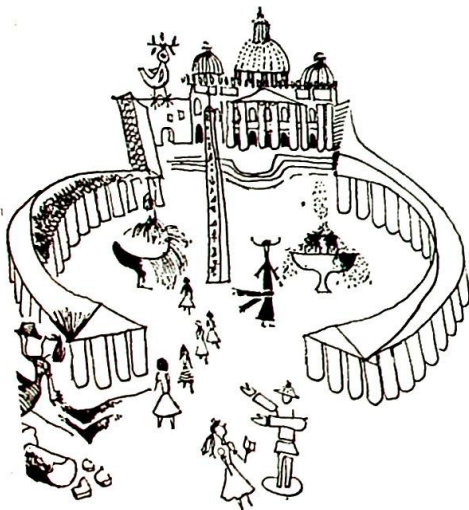

Giorgio La Pira

derfor, to til hver. Men inden da har Firences tidligere borgmester, professor i jura ved byens universitet, Giorgio La Pira, holdt sin tale, prædiken om man vil. Han gennemgår den følgende uges festdage, taler om dem på en måde, menigheden kan forstå, og han fortæller om lidende mennesker, han anbefaler til forbøn, og hver gang afbrydes talen af et Fader-vor eller et Ave Maria, som alle deltager i. Han taler om Vietnam, og vi beder for, at bombardementerne må ophøre.

Bagefter går han rundt og hilser på alle, taler med dem, der har noget på hjerte, og har et pengestykke eller en seddel til alle. De, der har noget at bede om, fremfører deres behov, undertiden ordnes det på stedet, ellers beder han dem komme dagen efter på hans kontor, så skal det blive ordnet. Da han var byens borgmester, havde han magtmidler til at beslaglægge ubenyttede villaer og lokaler til de hjemløse. Nu må han nøjes med, hvad der frivilligt stilles til hans

SYDOVER?

Også i år er fransiskanerpater Hanssen fra St. Hallvard menighet i Oslo en av reiselederne på pastor d'Auchamps Italia-reiser. Pater Hanssen er med på tur nr. 1, 2.—16. juni og tur 3, 22. september — 6. oktober. Begge går til Rom og Assisi.

— Vi var 27 stykker på en lignende reise sydovert ifjor sommer, sier pateren. — Og skriv opp vi ikke hadde ett misfor-nøyd fjes blant oss, selv ikke da toget satt fast i Brenner-passet midt på natten.

Ingen behøver forøvrig frykte Brenner-passet kulde og nattemørke på de kommende reiser: Deltagerne tar fly fra København på begge de turene vår norske pater skal følge med.

disposition, men det er heller ikke småting. «Jeg beder til Gud, siger han, og så får jeg dét, jeg skal bruge for at hjælpe.» *

Giorgio La Pira er tertiar i den dominikanske orden, og i mange år boede han på klostret San Marco, umiddelbart ved museet med Fra Angelicos fresker. Han sætter ikke o. p. efter sit navn, men han ærer sin orden på anden måde: ved altid at gå med hvide sokker. Han har stadigt sit kontor i klosterbygningen, men selv bor han i et lille værelse, en celle, der er stillet til hans disposition på en klinik. Jeg har besøgt ham begge steder. Hans bibliotek er på klostret. På værelset kun få bøger: en bibel, et breviarium (som han læste i, da jeg kom), en missale, en bog om Vietnam, nogle italienske og franske tidsskrifter. På væggen Fra Angelicos *bebudelsen*, et krucifiks. Uden nogen indledning begynder han straks at tale om dét, der i denne tid fylder hans tanke og hans bøn: Vietnam. Pavens utrættelige arbejde for at opnå, at bombardementerne standses. Hans eget arbejde på samme linie. Som man véd, besøgte La Pira i 1965 Vietnam, han véd, hvad han taler om, og det reaktionære «Borghese» begyndte at anse ham for at være så farlig, at det med ham bragte et «interview», hvis hensigt var at kompromittere, ikke blot La Pira, men også hans nære ven, udenrigsminister Fanfani. Det lykkedes ikke: en helgenskikkelse som La Pira vil altid være kompromitteret i pæne folks øjne, og Fanfani red som sædvanligt stormen af. Men det er værd at bemærke den pågældende publikations forsøg: det viser, at kyniske folk undertiden må erkende, at intet er mere effektivt og realistisk end den aktion, der bygges på bøn.

På den tidligere borgmesters kontor sidder et skiftende antal frivillige, ulønnede sekretærer, som regel tre, travlt beskæftigede med at sortere den kolossale post, der hver dag kommer til La Pira, og som for hovedpartens vedkommende består af bønsskrifter. Alle breve besvares, og næsten alle får hjælp. La Pira, der personligt lever så fattigt som de fattigste,

(Forts. side 91)

Av två skäl ser vi oss föranledda att ta upp denna händelse, som uppmärksammas långt utanför Englands gränser. För det första får inte ske, att vi från KIT:s sida tiger still om negativa händelser i kyrkan och döljer problem som blir uppenbara. Om händelserna verkligen är relevanta vill vi sakligt och öppet redogöra för dem. I det här fallet syns en information vara särskilt påkallad sedan närmare upplysningar framkommit genom olika publikationer. För det andra berör just detta fall några principiella aspekter som bör beaktas. Däri uttalas vissa problem som kanske även andra människor — katoliker och icke-katoliker — brottas med.

Charles Davis, f. i Bristol 1923, började 1940 sina teologiska studier vid prästseminaret St. Edmunds College, Ware, vilket tillhör ärkestiftet Westminster. Efter prästvigningen 1946 fortsatte han sina teologiska studier i Rom vid Gregorianauniversitetet och återvände 1949 till St. Edmunds College för att läsa först fundamentalteologi, sedan dogmatik. 1960 blev han huvudredaktör för Clergy Review som tack vare hans öppenhet för dagens problem utvecklade sig på et märkligt sätt. 1965 kallades han som förste icke-jesuit och sekularpräst till Heythrop College för att där bli lärare när detta College blev s. k. «Ateneum» (högskola) och öppnades för andra ordnar än jesuitorden och för sekularpräster och lekmän.

Charles Davis var utan tvivel en av de mest kända katolska teologerna i England.

«Hvis de bare visste...»
(Ryan, Catholic Herald)

Den kjente britiske teolog Charles Davis har brutt med Kirken, nedlagt sitt presteembede og giftet seg. «St. Olav» gjengir her en svensk vurdering av den omdiskuterte saken, den er skrevet av pater Seiler, lederen av KIT, Katolsk Informationsstjansst.

RED.

Han var teologisk ekspert vid andra Vatikankonciliet och ende engelske ledamot i redaktionskommittén för internationella tidskriften Consilium. När 1966 en anglikansk-katolsk arbetsgrupp tillsattes blev han en av dess ledamöter. Ännu större aktning än i England vann han i Amerika där han i april 1966 föreläste på teologkongressen bredvid Karl Rahner, Congar, de Lubac, Metz, Daniélou och Schillebeeckx.

När man granskar Davis' bidrag i Clergy Review eller hans senaste bok Gods Grace in History märker man, att vissa problem sedan länge sysselsatt honom.

I den sistnämnda boken som utkom som «paperback» vid årsskiftet läser man bl. a.: «När frågan framställs om kyrkans roll i det moderna sekulära samhället är den omedelbara och förstälige reaktionen ett fastställande av hur illa kyrkans nuvarande struktur är lämpad för dagens uppgifter. Så är det inte att undra på, att en våg av böcker utkommit om de kyrkliga institutionernas reform. Jag är själv övertygad om att det i detta hänseende behövs ett radikalt nytänkande.»

Den 20. december 1966 gav han i en presskonferens i London och i Televisionen följande förklaring:

«Jag förblir kristen, men jag har kommit till insikt om att Kyrkan i sin nuvarande form och verksamhet utgör ett hinder för de engagerade kristna, som jag känner och uppskattar. Kyrkan är inte källan till de värden, som de vårdar och befordrar. Tvärtom lever de i spänning och opposition mot henne. Många kan förbli romerska katoliker endast emedan de framlevt sitt liv i den institutionella kyrkans periferi och i många avseenden ignorerar henne. Jag respekterar denna hållning. I vår förvirrade tidsålder finns ju olika möjligheter att gestalta et kristet liv. Men en sådan lösning var i mitt fall

(Forts. side 92)

DE UNGES PÅSKE

Vet *du* hva som foregår i kirken i Den stille uken? — Ikke det?

Det skal vi nemlig snakke om i disse tre dagene med Pater Dahl og Pastor Kessels. Vi ser på dette som en slags retrett, men ikke etter det vanlige skjemaet. Studer nedenstående program, og meld deg på!

23. mars — SKJÆRTORS DAG:

- Møtes vi i Neuberggt. 15 kl. 16.00. Pater Dahl og Pastor Kessels forklarer dagens messe.
- Derefter hygger vi oss på Katarinahjemmet med medbragt aftenspakke. Cola fås kjøpt.
- Messe i St. Dominikus kirke kl. 19.00.

24. mars — LANGFREDAG:

- Møtes vi i Neuberggt. 15 kl. 15.00. Pater Dahl og pastor Kessels forklarer Langfredagsgudstjenesten.
- Så hygger vi oss en stund igjen, men uten matpakke denne gang.
- Gudstjeneste i St. Dominikus kirke kl. 17.00.

25. mars — PÅSKEAFTEN:

- Møtes vi *først* til *skitur* kl. 10.50. *Motested:* Undergrunnen ved Nasjonalteatret. Trikken går *presis* kl. 11. Ta penger med. Vi regner å være tilbake senest kl. 15.00. *Ledere:* Pastor Kessels og Anne-Lise Resser.
- Så samles vi i Neuberggt. 15 kl. 19.00. Pater Dahl og Pastor Kessels forklarer Midnattsmessen.
- Derefter har vi en litt lenger hyggestund på Katarinahjemmet med medbragt aftenpakke. Hvis du vil, kan du ta med litt knask som vi legger felles, og Cola får du kjøpt.
- Midnattsgudstjeneste i St. Dominikus kirke kl. 23.00.

MERK! Skjærtorsdag *kan* det bli sent, Påskeaften *blir* det sent. Behøver du overnatte i byen, så si fra ved påmeldingen, eller prøv å ordne deg med en venn.

Vi håper at også mange utenbys ungdommer kan bli med på denne retretten, og vi forsøker i den anledning å skaffe overnattingsmuligheter privat. Vær derfor ute i tide med påmeldingen.

Ring Sr. Ingrid Marie, Sta. Katarinahjemmet, tlf. 46 64 24 innen Palmesøndag!

NORDISK-SAMARBEIDE:

FØRSTE RAPPORT F

KORT REDEGJØRELSE F

Biskop John E. Taylor (Stockholm), president.

Biskop John W. Gran (Oslo), vise-president og generalsekretær.

Biskop Hans L. Martensen (København), vise-president.

Statuttene.

Ved så godt som alle møtene (1962—1965) befattet Bispekonferansen seg med utarbeidelsen av statuttene. Dette arbeid krevet uhyre megen tid, da man ville ta hensyn til situasjonen for de forskjellige land. På den annen side måtte det også ved utarbeidelsen av statuttene tas hensyn til at den Katolske Kirke i de 5 nordiske land er og føler seg som en *nordisk Kirke*. Statuttene skal gi mulighet for at det kirkelige arbeid best mulig kan bli gjennomført etter enhetlige retningslinjer. Forarbeidet med de nye forordninger ble avsluttet i Rom i 1965. Disse ligger nå hos den Apostoliske Stol til approbasjon.

Liturgien.

På alle møtene behandlet biskopene liturgiske spørsmål for å fremkomme med retningslinjer som skulle gjelde for de nordiske land, etter at Konstitusjonen «De Sacra Liturgia» var blitt offentliggjort. Ved gjennomførelsen av disse bestemmelser blir det især tatt hensyn til de forskjellige sprog og forhold i de 5 land.

På grunnlag av Liturgikonstitusjonens art. 44 ble den Nordiske Liturgikommisjon stiftet. Den skal fungere som rådgivende organ for den Nordiske Bispekonferanse. Biskop Paul Verschuren er denne kommisjons formann. Han underretter også liturgikommisjonene for de enkelte land om Bispekonferansens bestemmelser vedrørende liturgien og andre eventuelle ønskemål.

Medlemmene av den Nordiske Liturgikommisjon er formennene i de enkelte kirkedistrikters kommisjoner.

Følgende bestemmelser med hensyn til liturgien er allerede vedtatt:

Morsmålet (Folkesproget) skal enten benyttes for Epistel og Evangelium i alle Messer (som minstebruk), eller for alle de tekster som Liturgikonstitusjonen har tillatt og for hvilke der foreligger særlige bestemmelser (maksimalbruk).

Ordet *gudstjeneste* skal, såvidt det er mulig i de enkelte kapeller og kir-

Etter at de nordiske land Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige ble slått sammen til et Apostolisk Delegatur, ble det i året 1960 avholdt et konstituerende møte for den Nordiske Bispekonferanse i Bergen. Under dette møte ble det utarbeidet statutter, men på grunn av det II. Vatikan-konsils bestemmelser om at Bispekonferansene skal være et permanent og obligatorisk organ, ble disse på ny utarbeidet med hensyntagen til de bestemmelser som den Hellige Stol hadde utstedt for Bispekonferansene. Den Nordiske Bispekonferanse har i anledning av Konsilmøtene i Rom i årene 1962, 63, 64 og 65 hatt forskjellige sammenkomster.

I året 1965 ble det således avholdt 9 plenums møter. Det første fant sted 1. februar i Stockholm, det annet 17. juni i Hamburg i anledning av den nordiske «Katholikentag». De 7 andre møter ble holdt i Rom under den 4. Konsilsesjon.

Den Nordiske Bispekonferanses plenums møte i året 1966 fant sted fra den 21. til den 23. oktober i København.

Den Nordiske Bispekonferanses Presidium består av:

BISPEKONFERANSEN

BEIDET TIL OG MED 1966

ker, skilles fra Offer-gudstjenesten, hvilket betyr at presten først ved Offertoriet skal gå frem til alteret.

Oratio fidelium (Forbønnene) er obligatoriske på søn- og helligdager med messeplikt. Tekstene for disse bønner skal godkjennes av de enkelte biskoper.

Utdelingen av den Hl. Kommunion under begge skikkelser er tillatt i alle de tilfeller som er godkjent av Rom. (Se «Ritus Servandus in Concelebratione Missae et Ritus Communionis sub utraque Specie», side 51). Skulle det ved dette oppstå pastorale vanskeligheter, overlates det til biskopene å ta de passende avgjørelser.

Bruken av Folkesproget kan tillates ved utdelingen av Sakramentene.

Det nye Skriftemålsrituale på folkesproget ble utarbeidet og er approbert av Rom i italiensk oversettelse. De enkelte oversettelser må nu godkjennes av den samme autoritet.

Begravelsesritualet.

Bispekonferansen har gitt Liturgikommisjonen i oppdrag å utarbeide et nytt Begravelsesrituale (innenfor og utenfor Messen). Dette rituale er allerede ferdig og vil etter godkjennelse fra Rom bli tatt i bruk «ad experimentum».

Et nytt rituale for brudevielsen er likeledes utarbeidet og vil etter godkjennelse fra Rom bli utprøvet i Norge.

Skriftemålsjurisdiksjon ble utvidet dithen at:

a) den jurisdiksjon som prestene fra de nordiske land har i ett av disse land, også skal gjelde for de andre nordiske land.

b) Fremmede prester på besøk som har *skriftlig* skriftemåls-jurisdiksjon for ett bispedømme eller vikariat, har også denne jurisdiksjon for samtlige land over samme tidsrom.

Lesningene i Messen.

For feriedager av 3. og 4. klasse, som ikke har egne Epistel- og Evangelietekster, og i Votivmessen for Jesu Hellige Hjerter og hverdagsmesser for barn og ungdom, kan hver biskop gi tillatelse til å benytte de lesninger som er anført i den tyske Perikopesamling (Paulinus-Verlag, Trier) eller i den

Forts. side 94)

NYHETER

LONDON: Catholic Herald mener at spørsmålet om prestenes selibat blir ett av de spørsmål bispe-synoden vil drøfte når den møtes i Rom i slutten av september. Etter det annet Vatikankonsil har spørsmålet vært diskutert i Holland, Frankrike, USA og Kanada, i de siste månedene også mer og mer åpent i Storbritannia.

I september 1966 viste en rundspørring blant 3000 katolske prester i USA at to tredjedeler av dem mente at de burde ha frihet til å gifte seg.

DETROIT: En 58 år gammel far og hans 18 år gamle datter ble arrestert, anklaget for å ha forstyrret en katolsk messe i St. Rita-kirken i Detroit nylig. De arresterte som tilhører en bevegelse for «katolsk tradisjon», svarte høyt og tydelig på latin under en messe med engelsk tekst. Retten avviste heldigvis saken.

WEST POINT: Det berømte amerikanske militærakademi West Point vil overrekke erkebiskopen av New York, kardinal Spellman Sylvannus Thayer-prisen. Prisen blir hvert år gitt til en amerikansk borger som har levet etter akademiets valgsprog «Plikt, ære, fedreland». Overrekkelsen finner sted 6. mai.

PAUL VI —

(Forts. fra side 85)

sket virkelige muligheter for kontakter og samarbeide i fredssaken» og Johannes XXIII's rundskrivelse og den etterfølgende dialog i Øst-Europa har vel øket følelsen, både i Moskva og i Rom, av at det er livsviktig å snakke sammen uten skjellsord. Behovet for en slik samtale har vært så påtrengende at selv ikke mer ferske bølger av brutale overgrep mot menigheter og gudshus i Sovjet har ødelagt forbindelsene.

Kamenev som i mange år torturerte den senere Kyril I i russiske fangeleire, har til slutt søkt hjelp i Kyrils verden.

Og vi tror ikke hverken romanskikkelsen Kyril eller vår pave Paul går inn i et fredssamarbeide her uten å se mulighetene for nye svik og overgrep. Verden er bare slik at hverken en pave eller en menig katolikk nå kan unngå å ta en risiko. Det står for mye på spill.

Bispekonferansen opplyser at det er utarbeidet et nytt rituale for brudevielsen. Det vil etter godkjennelse i Rom bli prøvet i Norge.

BLIKK på TIDEN

«FORBEDRET» SANNHET

■ Den norske kirke kan være bekjent av sin holdning under siste krig, da den sa nei til nazifiseringen i et hærtatt land. Under den uredde og klarttenkende *Eivind Berggravs* ledelse tok den vesentlige standpunkter som gjorde den ære. Desto mindre behov har den for skjønning og skyggefri glorifisering. Dette krav på kritisk tilbakeblikk er det pastor *Sverre Riisøen* plederer i en fast og sint kronikk («Verdens Gang» 2. mars), over en litt for glatt og oppstaset bok om kirkens kamp. Han skal ha seg frabedt fromme overforenklinger av hva kampen egentlig gjaldt, hva de kjempende faktisk risikerte på kroppen (det var nok mindre for prestene enn for noen annen motstandsgruppe!), og hva der vitterlig forekom av marginal svikt også blant dem. Fremfor alt etterlyser han sansen for at kirkekampen knapt kunne kalles noen «kristenforfølgelse», men var en *kulturkamp*, fra mennesker som ikke alltid hadde villet påta seg noe særlig gjennomtenkt ansvar for kulturen, og som derfor måtte improvisere, ut fra sunt instinkt og Berggravs gode innsikt i den tyske kirkekamps problemer og erfaringer:

«Hva vi må ha rett til å kreve av et verk med den pretensiøse tittel: «Den norske kirke i storm» var en grunnlagt analyse av de motiver som tvang kirken, for dens selvaktelses skyld, til å bryte med staten. Så meget desto mer som forfatteren gang på gang mauler om at det politiske aspekt var bannlyst fra de motforestillinger kirkeledelsen satset på når det talte Quisling-regimet rakt i mot.

Forfatteren har falt for den lettvinde fremstillingsform: å fylle begivenhetene med dramatisert quasi-spenning. «Her finnes kun skurker og helter», skriver *Per Voksø* i sin omtale av boken. Det er sterke ord i den forsiktige kronikørs munn. Neppe for sterke.

Forfatteren hadde her en mirakuløs sjanse for å fremheve det genuine i det kristne menneskesyn, den konsekvente humanitetskultur som teosentrisk kultus, den kristne lydighet som kriterium på frihetens paradoksale relevans. Han kunne videre ha utdypet sammenhengen mellom kristen individualisme og sosialt fellesskap, suverent selvstendige dominanter i relasjon til en hvilken som helt politisk styreform, også den forgudede demokratiske. Demokratiet har kristen livsrett som innhold, ikke som parlamentarisk teknikk. Med mindre den samme teknikk følger den åpne dialogens radikale spilleregler.

Det perspektiv vi har behov for, det savner vi. Hele problemkonstellasjonen blir avfeiet med at vi ikke bedrev politiske manipulasjoner. Den slags abstrakt-ideale skillelinjer mellom det kristne og det politiske har ingen berettigelse i et oppgjør preget av gjensidig *absolutisme*»

Tilstelning

til inntekt for feriehjemmet

«PERSBRÅTEN»

i foreningslokalet, Akersv. 5, Oslo

Lørdag 8. april kl. 17⁰⁰: BARNEAFTEN

Søndag 9. april kl. 19³⁰: FOR VOKSNE

Kirkekaffe fra kl. 10³⁰

Ta venner og bekjente med!

MARIAKONGREGASJONEN

Visst har han rett. Det var *dette* det gjaldt, dengang for et kvart århundre siden.

LETT OPPKLARING

■ «Radikalismen» i norsk åndsliv er under debatt. Ordet er farlig upresist, og tilsvarende problematisk. Ikke minst som nett-opp «isme», dvs. et fastlåst system av etter hvert nokså aldrende meninger, eller simpelthen diffust «opprør». Heller ikke er der alltid så god indre sammenheng mellom de radikale meningene, et pussig eksempel er en viss «radikal» presses sympatiske innsats for kvinnens frigjørelse og likestilling i samfunnet — side om side med en i egentlig forstand reaksjonær utlevering av kvinnen som kjønnsvesen og nytelsesobjekt for mannen. Her springer ikke nettopp logikken i øynene.

I Studentvenstrelaget har de villet rydde opp i de vage sekkebegrepene — den unge slekt er sakligere. Under et samtalemøte nylig fastslo «Dagbladet»s kulturredaktør *Simen Skjønberg* og en representant for et åpent, kristent livssyn, den unge legen *Nils Johan Lavik*, hva begrepet «radikal» kan ha for innhold.

Skal en tro «Dagbladet»s referat (og det burde der jo i dette tilfelle være særlig gode grunner for), skjedde det med prisverdig klarhet (2. mars). For Skjønberg dreier det seg om en holdning til virkeligheten, hvis prinsipielle nytte og funksjon i et hvert samfunn turde være selvinnytsende:

«Det radikale menneske er stadig på leting etter erkjennelse, men forneker ikke muligheten for en objektiv erkjennelse. Denne radikalisme krever en form for lettsindig utroskap: Man kretser omkring virkeligheten, fra stadig skiftende synsvinkler forsøker man å finne sannhet, noe som kan forutsette at man stadig må bryte med gamle holdninger. En slik radikal søken krever frihet, også for motstanderne. — Det er en krevende livsholdning kulturradikalismen innebærer. Det er lettere å klynge seg til illusjonene, til på forhånd aksepterte normer, til formelle problemer innen kunsten, for eksempel.»

Lavik hadde åpenbart ikke vesentlige innvendinger mot dette, men satte et nærgående spørsmålstegn ved den norske kulturradikalismens evne til å forlate gamle og tapte skanser og fornye sin problemstilling:

«Det er nødvendig at noen river ned, men noen må også bygge. Helge Krogs påstand om at livet selv besørger resten (når det gamle samfunn er revet ned) må settes under debatt og kvalifiseres.»

Det siste ordet er selve nøkkelen. Folks «radikale» og «konservative» inntilling er i vid utstrekning betinget av temperament og miljø-erfaringer, som vanskelig kan saklig debatteres. Det kan derimot kvaliteter og verdiforståelse. Hvilke verdier er *vesentlige*, dvs. verd å fremme eller bevare, i en kultur som vår? Det spørsmålet besvarer en ikke med gjeip eller ilskne ord mot det «bestående», men bare gjennom felles kritisk undersøkelse. I en slik undersøkelse har ganske visst ikke bare tradisjonsbevisstheten, men også den fruktbare og aksepterte ut-

GRAMMOFONPLATER!

J. S. BACH: Matteuspassjonen. 4 plater+teksthefte i kassett, (ste.)	kr. 138,—
PALMESØNDAGSLITURGIEN, (mo.)	» 31,75
SKJÆRTORS DAGSLITURGIEN, (mo.)	» 31,75
EXULTET — hyldest til lyset påskenatten, (mo.)	» 12,30
1. PÅSKEDAGS messen, (mo.)	» 44,50

Nettopp ankommet en mengde vakre plater med de beste innspillingene av gammel og ny kirkemusikk, renessansens mesterverker med cembalo, blokkfløyter, viola da gamba etc. Og et enestående utvalg av hele verdens folkemusikk, autentiske blues og meget annet som det er umaken verdt å se og høre!

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersvn. 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent til kl. 16, lørdager til kl. 14. Eller avtal annen tid i telefon.

giver hele sin professorgage væk. Og over hele verden findes mennesker, kristne og ikke-kristne, der sender penge til hans hjelpevirksomhed. Det kan noteres, at han, der med hele sin ydmyge styrke vender sig mod præsident Johnsons politik, især får gaver fra meningsfæller i Amerikas Forenede Stater.

Den dag, jeg skulle møde Ham på hans kontor, kom jeg lidt for tidligt, og mens jeg venter, er jeg vidne til sekretærens travle arbejde. Det er en kold februardag, men kontorerne er ikke opvarmede, de tre kvindelige sekretærer sidder med overtøj og uldne tørklæder, mens de læser og sorterer post, svarer på telefonkald, giver penge i konvolutter til men-

nesker, der ringer på klosterkontorets dør.

La Pira har ikke nøgle til sit eget kontor, han vil aldrig i lommen have andet end de penge, han giver enhver, der beder ham derom. Men når det ringer tre korte klemte, véd vi, at det er ham.

Han er 63 år ung, tilsyneladende altid glad, og i hvert fald altid i stand til at gøre andre glade.

— Er der noget særligt? spørger han ud i kontoret. Og det er der jo. En familie, der har mistet alt, da Arnofloden hin fjerde november kastede sine vande, og sit mudder, ind over Firenze, der har brug for hurtig og stor hjælp, for familiefaderen er kommet på hospitalet. Dette, og flere andre hastende tilfælde ordnes på stedet.

Så går vi ind på hans eget kontor,

hvor der er flere bøger end på hans celle, blandt andet en stor udgave af Thomas fra Aquina, og nogle juridiske værker. Den ulykke, der har ramt Firenze, taler han kun lidt om. Den er gået ham så nær til hjerte, at han har svært derved. Hellere om fælles bekendte, om Gunnel Vallquist, om kardinal Lercaro, som jeg traf forleden i Bologna, om hvem La Pira siger: hans tanke og hans væsen er frisk som en sprudlende kilde. Han fortæller om Paulus VI som han har kendt og holdt af lige siden de begge var unge. Han siger, at paven i sine handlinger følger samme linie som Johannes XXIII, men at han, som vi ved, er en sammensat, intellektuel natur, der altid betragter hvert enkelt problem fra mange sider. Foruden at være dybt from, er han også diplomat,

(Forts. neste side)

fordring sin nyttige funktion. Livet er ikke bare overlevering, men også opbrudd; ikke bare krise, men også organisk vekst. Hvilket ville være en bestefaderlig banalitet hvis det ikke også dessverre var en altfor ofte glemt *livslov* hos barrikade-kjemperne til højre og venstre.

KIRKER I OPPBRUDD

Den loven er ikke uten sammenheng med den utvilsomme interesse en konstaterer i norsk presse over hvirvlene i den katolske kirke-reforms kjølvann. De aviser som hever seg over den flyktige sensasjons nivå (de frafalne prester og sekulariserte nonner!) og interesserer seg for det som i dag skjer i katolisismens *mainstream*, savner ikke stoff til eftertanke over kirkens og kristendommens situasjon også i vårt land. I «Morgenbladet» (4. og 6. mars) har dosent Kåre Langvik *Johannesen* skrevet to kunnskapsrike og tankevekkende kronikker om det som skjer i nederlandsk katolisisme, hvor en tradisjonelt «lukket» konfessjonskirke i løpet av et par tiår har opplevet en rivende utvikling, blant annet på det økumeniske felt. I «Aftenposten» (aften nr. 6. mars) har Gunnel *Vallquist*, efter en serie om kirken i Spania, åpnet en ny artikkelserie om kirken i Italia. Det er også glimrende informasjon om en nasjonal-kirkelig tradisjon i fullt oppbrudd og omstilling. Hun legger, som vanlig, ikke videre skjul på at der er mange skjær i sjøen, under kirkeskipets seilas inn i en ny tid, og noen av dem dukker så menn opp i selve kirkens sentraladministrasjon — Vatikanet. At dessuten Don Camillo og Peppone fremdeles lever, i et land hvor kirken omsider begynner å trekke seg ut av den aktuelle parti-politikk og engasjerer seg i samfunnet, fremgår visst av dette avsnittet:

«Et interessant eksempel på produktiv kontakt mellom kristne og kommunister finner man i Firenze. Der har den tidligere borgermester, La Pira, lenge kjempet for dialog på det kulturelle plan og samarbeide på det politiske, mellom de to tradisjonelle motparter. At hans anstrengelser ikke tidligere ble tatt nådig opp fra kristelig-demokratisk hold er en kjent sak. Men nå, i den katastroferammede byen, er det samarbeide som så lenge har vært forberedt, spontant satt ut i livet i stor skala: katolikker og kommunister har sammen organisert ytterst effektive arbeidsgrupper som hjelper befolkningen kvartal for kvartal, i akutte nødsituasjoner.

I denne sammenheng faller det naturlig å berøre kardinal Lercaros utnevnelse til æresborger av Bologna nylig. Byen er som kjent kommuniststyrt, og erkebiskopen var tidligere verdenskjent for sin hårde, aktive motstand mot kommunismen, som han bekjempet med forskjellige midler, fra misjonerende «støt-tropper» til rent partipolitisk initiativ. Litt efter litt, og spesielt

under konsilet, kom han til erkjennelse av at hans egen og kirkens oppgave snarere måtte være å forkynne evangeliet, ganske enkelt, og tjene menneskene i Kristi efterfølgelse. Så ble Bologna et foregangsstift når det gjaldt fornyelsen av gudstjenesten, og erkebiskopen selv har mer og mer opptrådt som en hyrde som prøver å hjelpe alle, uten polemiske eller politiske bimotoiv. (Et meget konkret uttrykk for dette er hans omsorg for foreldreløse eller ubemidlede gutter: det begynte med etpar katastrofetilfeller. Nå er hans «familie» omkring sytti unge menn som bor sammen med ham og studerer på hans bekostning.) Lercaro er et utmerket eksempel på den utvikling — man kaller det gjerne de omvendelser — som er gått i Vatikan-konsilets spor.»

Frater Candidus.

60 ÅR

Pater Romuald Hallauer, SS.CC., sogneprest ved Vår Frue kirke i Ålesund fyller 60 år den 24. i denne måneden. «St. Olav» gratulerer.

Pastord'Auchamps Romreiser

- 1) Rom—Assisi, 2. juni—16. juni. 15 dage — fly. D.kr. 1275.—
- 2) Ravenna—Rom—Assisi, 28. juni—18. juli. 21 dage — tog. D.kr. 1375.—. Individuel tidligere eller senere hjemreise efter behag.
- 3) Rom—Assisi ca. 22. sept.—6. okt. 15 dage — fly. D.kr. 1275.—.

Program over turene og alle opplysninger:
Statsaut. revisor Erik Schwartz & frue, Ø. Farimagsgade 18,
Kbh. Ø — If. ØBRO 464 x.

Sankt Annæ Rejser

- 1) Påskerejse til Rom, 17. marts—28. marts. 12 dage — tog — liggevogn Kbh.—Rom. D.kr. 935.—.
- 2) Rom — Assisi — Firenze, 28. juni—15. juli. 18 dage — tog — liggevogn Kbh.—Rom. D.kr. 1275.—.
- 3) Rundrejse i Østrig, 28. juni—9. juli. 12 dage — tog — liggevogn/bus. D.kr. 895.—.
- 4) Kulturperler Rom—Firenze, 29. sept.—13. okt. 15 dage — fly. D.kr. 1275.—.

Program over turene og alle opplysninger:
Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, Kbh. S —
If. SU 86.

«Dette er den som det er skrevet om: Og natten skal være som lyse dagen. Og natten skal lyse for meg i min glede.»
Fra påskenattens liturgi.

det kan godt forenes. I sin strategi følger han den af Johannes XXIIIs umiddelbare genialitet angivne og af konciliet videreførte linie; i sin taktik søger han at handle på en sådan måde, at selv de mest konservative, de mest reaktionære kan bringes til at akseptere det ny.

Efter en halv times samtale foreslår han, at vi skal gå lidt rundt i Firences gader. Efter italiensk skik tager han min arm, og mens vi går gade op og gade ned i kvarteret omkring San Marco og universitetet, just dér, hvor vandfloden standsede den fjerde november, taler han om fastetiden og den forestående Påskefest. Om bodens og afkaldets nødvendighet. Om bønnens og kontemplationens og stilhedens betydning.

Også om Firenze, hvor denne sicilianske fiskersøn nu har boet og virket i fyrretyve år, virket, i dette ords sterke betydning. Han tror, han véd, at der er en mening med alting, også med lidelsen, især med lidelsen. Han er kristen, altså optimist —.

— Enten er historien meningsløs, siger han. Eller den følger Guds plan fremad: til fred, énhed, de fattiges promotion, og vær sikker på, at historien følger Guds plan. Enkelthederne kan vi ikke fatte. Men der er en mening med alting. Og i de store prøvelser skal vi vise, om vi fortjente de gaver, vi fik.

Borge Rudbeck.

CHARLES DAVIS —
(Forts. fra side 87)

inte möjlig, då jag i min ställning var alltför djupt engagerad. Jag måste utan omsvep fråga mig, om jag verkligen trodde på den romersk-katolska kyrkan. Jag kom till den slutsatsen att så inte var fallet.

För mig är kristet engagemang oskiljaktligt förbundet med omsorg om sanningen och om människorna. Jag finner dock inget av detta förverkligat i den officiella Kyrkan. Hon bekymrar mig om sin auktoritet på bekostnad av sanningen och jag bedrövades ständigt av händelser genom vilka människor tillfogas skada, på grund av ett operonligt och ofritt systems maskineri. Vidare tror jag inte att de anspråk som Kyrkan såsom institution ställer grundar sig på någon som helst biblisk eller historisk grund. Kyrkan i sin nuvarande gestalt förefaller mig utgöra en pseudo-politisk struktur från det förgångna. Hon står nu inför sitt samman-

(Forts. neste side)

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs
Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo. - Tlf. 41 04 41.

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13

Mandag—Onsdag—Fredag også fra kl.
17—19.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO
Enerhauggt. 4 - Tlf. 67 23 83

Kontortid 11—13.
Alle dager unntatt lørdag.

LEGMANNSRÅDET
OSLO KATOLSK BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

KATOLSK
INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

«Bær hverandres byrder», Gal. 6,2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag fra kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	} Oslo
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes	
Pleiehjem	} Bergen
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	} Arendal
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Bergen
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Bergen
St. Franciskusøstre-	
nes Moderhus	} Bergen
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	} Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	} Hammer-
St. Mikæls Kirke	
St. Mikæls Prestegård	} fest
St. Theresia Hosp.	
St. Franciskus Hosp.	} Hønefoss
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	} Lillestrøm
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	} Tromsø
Bispegården	
St. Olavs Kirke,	} Trondheim
Bispegården	
St. Olavs kirke	} Tønsberg
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	} Tønsberg

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

brott och en ny form för Kristen närvaro i världen håller på att oppstå.

Jag har för avsikt att gifta mig. Men detta är inte anledningen till att jag lämnar Kyrkan. För att kunna gifta mig hade det räckt att jag nedlagt mitt prästeämbete. Det är i stället av ovan angivna skäl som jeg tar avstånd från Kyrkan. Jag gifter mig för att på nytt uppbygga mitt liv på en kärlek, som jag kan erkänna som sann och verklig efter ett liv i Kyrkan präglad av så mycket, som för mänsklig utveckling i bästa fall är irrelevant och i sämsta fall är till hinder.»

Självklart är det inte vår uppgift att uttala oss om Charles Davis personliga motiv. Det syns vara klart, att ett sådant avgörande har djupa och komplicerade orsaker. Det som föranleder oss att kommentera är endast den sakliga motivering han givit.

Cornelius Ernst o. p. påpekar i *Tablet* den 6. januari 1967 helt riktigt: «Det skall sägas här utan inskränkning, att utformningen av nya strukturer för utövandet av auktoriteten i kyrkan är den mest grundläggande uppgiften i dag för kyrkan som institution. Den teologiska grundvalen för förståelsen av auktoriteten i kyrkan

har flera gånger framställts i andra Vatikankoncilietens dokument: den kyrkliga auktoriteten är en tjänst, en «diakonia». Men dess konkreta interpretation måste även förverkligas i kyrkans liv och mödosamt utarbetas i de kommande åren.» En annan engelsman, John E. Todd, klagade i slutet av konciliet över att man märkte så litet av konciliet och dess anda i England. «Försummar vi att ändra strukturerna, kan det hända, att konciliet helt enkelt dör, att kyrkan i England mera än någonsin faller i agoni.»

Tvivelsutan berör reformen av dessa sociologiska strukturer i kyrkan ett brännande problem, inte endast i England. Vi har flera gånger i KIT berört enskilda aspekter därav. Jfr. bl. a. Kyrklig auktoritet i förändringens tecken (1966:269) och Kyrka och stat enligt postkonciliär katolsk uppfattning (1966:219) m. m. Vi ämnar återkomma till problemet med en principiell dokumentation av prof. John Courtney Murray om Frihet, auktoritet och gemenskap i kyrkan.

Men samtidigt inställer sig även en fråga:

Har inte vissa av kyrkans dimensioner förbigått Charles Davis?

Riktigt påpekar Cornelius Ernst i *Tablet*: «Argumentet (mot den kyrkliga auktoritetens omänsklighet) skulle för tio år sedan ha varit litet mera relevant.» I dag frågar man sig om det fortfarande är så övertygande som Davis menar. Men detta må lämnas därhän.

Allvarligare är följande: Davis' steg uttrycker en tragisk förtvivlan. Men så många andra teologer i kyrkan — Pater de Lubac, Pater Congar, och flera andra — har lidit och lider av kyrkans immobilitet. De hade inskränkts och de har bestraffats. Deras reaktion var övertygelsen att de medverkade i kyrkans förlösning även och kanske just i lidandet och i bärandet av korset. De var medvetna om, att korset, inte revolten, är grundvalen för all förnyelse i kyrkan.

Slutligen: Charles Davis vill förbli kristen. Men samtidigt sätter han kyrkan som sådan in i fråga och förklarar henne irrelevant. Han söker en ny kristen närvaro i världen utan kyrkan. Han vill inte gå in på frågan i vad mån denna tes har täckning i Skriften. Men är det överhuvudtaget möjligt att skilja «kristen» och «kyrka», att förbise trons ekklesiala form i dess medmänskliga dimension, om man tar tanken på Guds folk och hela frälsningshistorien på allvar? Existerar det kristna inte väsentligen som kyrka?

När Davis menar, att kyrkorna som institutioner är ett hinder för kristendomen, är detta en utmaning till alla kristna att pröva sin egen uppfattning om kyrkan, sin förankring och sitt engagemang i henne.

I denna mening känner många ickekatoliker i England, att fallet Davis angår även dem, just därför att han genom sitt steg påstår att Kristi kyrka ej sammanfaller med någon av de bestående kyrkorna.

Det är att hoppas, att de engelska katolikerna — och även andra — inte undviker dessa problem och frågor, inte heller undertrycker dem genom en ännu kraftigare betoning av traditionella och auktoritära strukturer, utan att de ser dessa frågor, erkänner dem och besvarar dem genom en autentisk förnyelse.

Andra Vatikankonciliet har med djupt allvar påpekat: Vi bör alla rannsaka vår «trohet mot Kristi vilja angående kyrkan och om så är påkallat energiskt ta itu med att förnya och reformera henne» (Ekum. dekr. nr. 4).

«JEANNE D'ARC PÅ BÅLET»

Förste uke i april oppføres *Paul Claudels* oratorium «Jeanne d'Arc på bålet», med kor og orkester, i Universitetets aula. Musikken er ved *Arthur Honegger*.

FREDRIKSTAD	
O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 15 840	
 TLF. 17 62 - 20 62	Byens spesialforretning Agentgt. 2 - Tlf. 17 080
STAVANGER TEKNISK BUREAU A/S Tlf. 27 000 - Stavanger	EDVARDESEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 11 220 - Fredrikstad STAVANGER
JOHAN FOSSE Musikkforretning STAVANGER	KROGH & PEDERSEN A/S Spesialitet kaffe STAVANGER
GULLKANT kaffe fra FRED. HANSEN	MOES AKTIETRYKKERI Stavanger

FØRSTE RAPPORT —
(Forts. fra side 89)

franske «Lecture de Semaine» (Centre National de Pastorale Liturgique).

Julenattsmessen.

Hvor situasjonen krever det, kan Midnattsmessen feires allerede fra kl. 16.00 av (24. desember).

Festen for den hl. Frans Xaver og den hl. Teresia.

Festen for den hl. Franz Xaver og den hl. Teresia skal i fremtiden etter tillatelse fra Kongregasjonen for Tros-læren feires bare som fest av 2. klasse.

Kirkemusikken.

Bispekonferansen i Rom den 16. november 1965 godkjente at det i løpet av året 1966 skulle avholdes et nordisk kirkemusikk-møte. Det ble besluttet at Biskop Verschuren skulle være Bispekonferansens kontaktperson også for musikk-kommisjonenes vedkommende.

Man var i særdeleshet interessert i å få belyst problemet omkring eventuelle høymesser på de nordiske språk. Dette spørsmål ble derfor behandlet

på det kirkemusikk-møtet som fant sted i København i oktober 1966. Bispekonferansen har etter dette besluttet at den sungne latinske Messe fremdeles skal holdes i ære, men at hver biskop kan tillate at Høymessen i hans distrikt også kan synges på folkesproget. Det ble på innstilling av de deltagende kirkemusikere besluttet at man ikke ville tilpasse de gregorianske melodier de nordiske språk, men at man skulle prøve å finne nye musikalske løsninger ut fra den nordiske musikktradisjon.

Bispekonferansen ville gjerne overlate til hver biskop å godkjenne høymessemelodiene for sitt distrikt. Det ble imidlertid bestemt at man skulle sende disse komposisjoner også til de andre nordiske musikk-kommisjoner.

Biskop Verschuren vil fortsatt holde kontakt med Kirkemusikk-møtets representanter.

Nyordning for Botspraksis.

På flere plenums møter — på invitt av Storpønitiarius — ble spørsmålet om nye forordninger for bots- og avlatspraksis diskutert, hvorefter Bispekonferansen ble anmodet om å komme med nye forslag. Spørsmålet er ennå under behandling.

Økumenisk Sekretariat.

Om mulig skulle det i hver kirkeprovins opprettes et sekretariat for økumeniske anliggender. Man behandlet også spørsmålet om på hvilken måte et slikt sekretariat kunne opprettes på internordisk basis.

Postkonsiliært samarbeid.

Prinsipielt skulle man forsøke å få istand et internordisk postkonsiliært samarbeid, med særlig vekt på det pastoral-teologiske siktepunkt.

Motu proprio ECCLESIA SANCTAE ble behandlet i forbindelse med brevet fra S. Congr. pro Doctrina Fidei angående «farer for den katolske tro». Svarene er blitt sendt til samme kongregasjon.

Massemedia-Kommisjon.

Det ble bestemt at der i hvert kirke-distrikt såvidt mulig skulle opprettes en Kommisjon for Massemedia og at disse etter evne skal samarbeide.

Det ble bestemt at den 7. mai 1967 skal feires som Massemedia-søndag i de nordiske land, i likhet med hva det er forutsett i den øvrige katolske verden.

<p>Gode Bergens-firmaer</p>	<p>1/5 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482 BERGEN</p>	<p>Johan H. BENZON A/S En gros - Telefon 10 106</p>
<p> Eches Forvoldhandel NYGÅRDSGT. 19</p>	<p>ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjøll»</p>	
<p> FORSIKRINGS- og PÆISELSKAPET VEITA STIFTET 1880 SAMMENSLUTTET MED ÆOLUS og <i>Bergens Brand</i></p>	<p>K. & J. SOLHEIM Kjøtt - Pålegg - Delikatesser Egen Pølsefabrikk Solheimgt. 25 Tlf. 99 016 Bergen</p>	<p> Se vårt utvalg i RAMMER</p> <p>DIDR. ANDERSEN & SØN A/S Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090</p>
<p>A/S BJØRN Tøsse MØLLE</p>		

Ateismen.

Plenumsrådet i året 1966 befattet seg med spørsmålet om ateismen. Det ble påpekt at ateismen/agnostisismen i den nordiske «velferdsstat» fremstilte et særlig problem. Man besluttet derfor å la utarbeide en analyse over dette problem for hvert land, forat man tydeligere skulle finne veien til en dialog med det moderne nordiske menneske. Pastor E. D. Vogt fra universitetet i Bergen ble utnevnt til Koordinator for dette arbeid.

Konvertitter som er Frimurere.

Den Nordiske Bispekonferanse har, eftre et langt og nøyaktig saksstu-

dium, vedtatt at hver biskop kan til late at medlemmer av Frimurerordenen i våre nordiske land som ønsker å bli katolikker, kan opptas uten samtidig å måtte oppgi sitt aktive medlemskap i Frimurerordenen.

Internordisk Ungdomsarbeid.

Bispekonferansen har uttrykt sin positive glede over at man i fremtiden vil forsøke å koordinere sommer-skolene for ungdommen på internordisk basis.

Internordisk Direktoratium.

For å imøtekomme alle behov, skal det utarbeides en internordisk oversikt over prester, ordenshus, institu-

sjoner osv. Man regner med at dette Direktoratium kan utgis i løpet av året.

Diakoner.

Spørsmålet om diakoner i Norden foreligger til utredning.

Videre har den Nordiske Bispekonferanse bl. a. også behandlet pastoralteologiske spørsmål som ble tilsendt Bispekonferansene av den Romerske Kurie. På denne måte har Norden kunnet bidra til løsningen av noen av de felleskirkelige problemer.

Den neste Nordiske Bispekonferanse skal finne sted i Trondheim fra 6.—9. juni 1967.

† John W. Gran
Biskop.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tif. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tif. 33 36 24 - Oslo

Tifgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

« K L A R »

Fåes i banker over hele landet

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

WISBECH

AKTIESELSKAP

MAJORSTUA - OSLO

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØNN

Glagsvei 23, Grefsen

Tif. 21 18 32

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen
TØYENGT. 2, Oslo

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeide.

Tif. 21 69 06

TÅSEN BOK OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8

Tif. 23 02 40

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontingent o. l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo. Tlf. 20 72 48.

I EN MØRK SKOG

Folkene i Øst-Europa har lang hukommelse når det gjelder siste krig, en forlenget sjokkskade som en kan forstå, og som også preger deres film-produksjon, vel ikke uten et sideblikk til den kalde krigs behov. Ikke minst har tsjekkerne begripeligvis gammelt nag. Det blir en minnet om under en tsjekkisk filmuke i Oslo, hvis til dels betydelige enkeltverker vi får komme tilbake til, etter hvert som de kommer opp på den vanlige spilleplan. Tidligere har vi sett glimrende filmer fra tsjekkisk side, med nettopp okkupasjonsårene som bakgrunn — en vakker kjærlighetshistorie fra jødeforfølgelsene i Praha («Romeo, Julie og mørket»), en spennende film om attentatet på den tyske «riksprotektoren» Reinhard Heydrich («Attentatet»). Snart kommer «En blondines kjærlighet», en underfundig beretning om en lettbeint bygutt og en uskyldig arbeiderpike fra provinsen som lærer at fagre løfter og trofasthet ikke er helt det samme.

Karel Kachyna's «En vogn til Wien», som nå skulle være spilleklar, og nok er utsendt når dette leses, er en glimrende fortalt beretning om krigens siste dager. Et steds i en tåkeslør, endeløs og skremmende bøhmisk skog skrangler en stor bondekjærre seg frem i stillheten, trukket av to kraftige hester. På bukken sitter en ung bondekvinne, i halmen bak ligger den hardt sårede tyske soldaten Günter, og ved siden av rusler hans soldat-kamerat Hans, med geværet klar og alle sanser i hjelpenn. De vet at krigen er tapt og kapitulasjonen overhengende — de deserterer og har bare én tanke: Nå den østerrikske grensen før russerne kommer, eller de tsjekkiske partisanene gjør det av med dem. Så har de tvunget den tsjekkiske bondekvinnen til å kjøre dem til grensen — tror de. Hva de ikke vet, er at hun noen dager før har sett sin mann skutt av tyskerne for en bagatell, og gløder av hat og hevsn. Hun kjenner skogen, og sørger umerkelig for å vende kursen om, innover mot fronten. Og taus, utilnærmelig sørger hun listig for at deres kompass og deres håndvåpen ett for ett forsvinner.

De to tsjekkiske ungdommene IVA JANZUROVA og JAROMIR HANZLIK spiller hovedrollene i den spennende filmen «En vogn til Wien», regissert av Karel Kachyna.

Underveis dør Günter av sine sår og de hører fjern klokkeklang: Krigen er visst slutt. Hans er ikke lenger en grum soldat, men en ynkelig og redd Wienergutt som lengter hjem. Han strever iherdig for å få kontakt, viser klosset fotoene av sine foreldre, sin bror, sin forlovede — tømmer sine lommer i hennes fang: En gull fyllepenn, en klokke, et halskjede, noen tsjekkiske penger. Hun er avvisende, uforsonlig, taust besluttet på at han skal dø.

Men plutselig er det blitt umulig. Fire-fem anledninger til å drepe ham melder seg under den endeløse, skranglete reisen gjennom skogen, men hun slår ikke til. Plutselig er han ikke lenger den sterke fiende, men en vettskremt sivilist, et barn. Hun prøver å ståsette seg til sin «plikt» ved bønn — det er jo ingen god metode. De er helt alene i en gal verden, og Karel Kachyna greier faktisk det fantastiske å sannsynliggjøre en utvikling hos denne kvinnen, fra hat, over forakt til medfølelse — ja kjærlighet.

Nettopp her rammer krigens umenneskelighet dem begge. Partisanene som finner dem, har ikke gjennomløpt det samme register fra krig til fred. De lever i kampens hjerteløse forenklinger og ser bare en tysk soldat og hans tsjekkiske venninne — de har ingen barmhjertighet for noen av dem.

Dette er en hard, men klok film, skapt av folk som husker uhyggelig presist hvilket forhold en okkupasjon skaper mellom de beveggede og de våpenløse. Den er

glimrende fotografert, under en fin utnyttelse av hva en ukjent skog kan skremme til live i de fleste av oss. Og den sier, uten underslag, noe riktig om hvilken uegenlig situasjon en krig er — en sjelig katastrofe for alle dem den rammer, enten de er erobrere eller undertrykte.

Jaromir Hanzlik spiller den unge soldaten med mange fine nyanser: En hjelpeløs gutt når han tror det er «fred», et automatisk og veltrenet kampdyr når skudd og livsfare kaller frem soldatens innarbeidede reflekser i ham. Men fremfor noen er Iva Janzurova fengslende som den unge bondeenken — forstenet i sorg, vill i sin hevntørst, splittet i sin samvittighet og til slutt et offer for den «fiende» hun kunne ha tilintetgjort. «En vogn til Wien» sier det med slavisk vemod: Krigen tilgir ikke dem som deserterer fra uhyrlighetene for en flyktig time å gjenfinne det menneskelige.

brm.

KATOLSK STUDENTLAG

Torsdag 30. mars, (like etter Påske) kl. 20.00 (messe i St. Dominikus kirke kl. 19.30) :Universitetsstipendiat Inge Lønning: «En felles reformasjon?» Katolske tendenser i moderne luthersk teologi.